

[Chr. J. Hansen.]

også den højtærede landbrugsminister har gjort opmærksom på, sker der jo visse ændringer af den gældende lov, og der er under lovforslagets gang gennem det andet høje ting og under udvalgsarbejdet dér foretaget yderligere ændringer, som jeg dog kun synes man kan kalde forbedringer.

Som det fremgår af lovforslaget, er de forskellige lånebeløb høvet, hvad jo ikke er mere end ganske rimeligt, når hensyn tages til de prisstigninger, der har været på byggeriets område under dette ministerium.

Til § 3 er der sket en tilføjelse, hvorefter landbrugsministeren bemyndiges til at udbetale forskud på lån til nyopførelse af staldbygninger, efterhånden som byggearbejdet skrider frem. Jeg synes, det er en ændring, man må hilse med tilfredshed, det kan kun være en fordel for bygherren; det er en tilføjelse, som jeg i hvert fald er tilhænger af, men som naturligvis ligesom de højere lån, der kan gives, er en udvidelse af statsfinansieringen overfor landbruget.

Der er endvidere sket den udvidelse af loven, at lån nu ikke alene ydes til enkeltpersoner, men også til interessentskaber, kommanditselskaber og aktieselskaber, således som ministeren nævnte i sin forelæggelsestale. Dette er en meget fornuftig tilføjelse, som jeg synes man ligeledes må hilse med tilfredshed.

En række af de foreslåede ændringer er vel forøvrigt et resultat af de erfaringer, man har indhøstet i den tid, loven har virket.

Til § 11 sker der en tilføjelse, hvorefter disse lån kan ydes på indtil 25 år og forrentes med en under hensyn til løbetiden fastsat rente. Det samme står forøvrigt i § 5. Jeg kunne have lyst til at spørge den højtærede minister: Hvorledes praktiseres det? Skal der i sådanne tilfælde forstås en højere rentesats, eller hvad er forøvrigt meningen med denne tilføjelse til § 11? Hvorledes har bestemmelsen virket, og hvordan er den brugt?

Løvrigt hilser jeg som sagt med tilfredshed de forskellige forbedringer af loven; og af interesse for vort landbrugs rationalisering og modernisering, der forhåbentlig kan lette arbejdet og forhåbentlig også give en større produktion, kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget i den foreliggende affattelse.

Johs. Larsen (Tune): Det foreliggende lovforslag bygger, som det allerede er sagt, på de erfaringer, man har gjort med den

hidtil gældende lov dér, hvor den har mødt de forskellige vilkår, som virkeligheden byder enhver lov under dens virke, og det bygger også på de erfaringer, som man rent administrativt har gjort i lovens funktionstid. Stort set er der grund til med tilfredshed at hilse de ændringer, som ministeren nu foreslår foretaget i den gældende lov.

Det er naturligt, som prisudviklingen har været, hvadenten den skyldes det siddende ministerium, som ordføreren for det socialdemokratiske parti (Chr. J. Hansen) antydede, eller den skyldes selve forholdene i tiden, at man regulerer lovens bestemmelser med hensyn til lånesummerne i overensstemmelse med prisudviklingen.

Dette har været nødvendigt i det afsnit af loven, der omhandler landbrugets forhold, men det har ikke været nødvendigt, hvor det drejer sig om frugtavlere, kartoffelavlere og gartnerier, fordi lånesummen dér er bestemt ved en procentsats af anskaffelsesværdien, og det vil sige, at lovens lånebetingelser bevæger sig efter prisudviklingen på disse tre områder. Men for landbruget har der været fastsat bestemte summer, og derfor har det været nødvendigt at ændre disse summer, som ministeren nævnte, fra 6 000 kr. til 7 500 kr. for ombygninger og fra 10 000 kr. til 15 000 kr. for nybygninger.

Jeg hilser med tilfredshed, at landbrugsministeren har stillet forslag om, at større ombygninger eller tilbygninger til staldbygninger kan ligestilles med nyopførelser af stalde. Jeg vil tro, at når man har stillet forslag om denne ændring, skyldes det, at man ude i det praktiske liv har erfaring for, at det er vanskeligt at skelne mellem nyopførelser og større ombygninger, og at der ingen anledning er til at skelne så skarpt derimellem, som den nugældende lov gør.

Jeg finder også anledning til at udtale tilfredshed med, at man har lempet på pantsætningsbetingelserne. Det giver nemlig mulighed for, at de unge landmænd, som har etableret sig i landbruget i de senere år, også kan nyde gavn af loven. Disse unge landmænd har i forvejen store prioriteter; de har prioriteret til den grænse, som loven sætter med de 110—120 pct. af pantsætningsværdien, og skal de kunne gøre brug af denne lov, vil det være nødvendigt at ændre derpå. Som loven er formet nu, er administrationen nogenlunde frit stillet ved vurderingen i de enkelte tilfælde. Jeg vil gå ud fra, at man i administrationen på dette område i høj grad vil bygge på de vurderinger, der foregår ude i de udvalg, der er medadministrerende for denne lovs vedkom-